

REGIONAAL- JA
PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

„Perioodi 2023–2027 erametsade kliimamuutustega kohanemise investeeringutoetuse“ tingimuste tutvustus

Kristine Hindriks

08.12.2023

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

KK2.1 „Investeeringud metsa kliimamuutustega kohanemiseks
– tootlikud investeeringud“ tegevus „Hooldusraie kuni 30-
aastases puistus“

KK2.2 „Investeeringud metsa kliimamuutustega kohanemiseks
– mittetootlikud investeeringud“

Eesmärk

aidata kaasa erametsade kliimamuutuste leevendamisele ja nende mõjudega kohanemisele, kiirendades süsiniku sidumist

1. noore puistu kasvu soodustamise
2. metsapuude kahjustuste ennetamise
3. kahjustatud metsa uuendamise kaudu

Riigiabi

Toetus on **mikroettevõtjale või metsaühistu mikroettevõtjast liikmele** antav riigiabi komisjoni määruse (EL) 2022/2472, millega tunnistatakse teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT L 327, 21.12.2022, lk 1–81), artiklite 43 ja 44 tähenduses

Toetatavad tegevused

Kuni 30-aastase puistu hooldusraie

1. valgustus- või harvendusraiena metsaseaduses sätestatud nõuete kohaselt
2. **erametsavaldaja** taotleb hooldusraieks toetust mitte vähem kui ühe hektari ja mitte rohkem kui 30 hektari kohta kalendriaastas
3. **metsaühistu** taotleb toetust mitte vähem kui ühe hektari ja mitte rohkem kui 30 hektari kohta kalendriaastas ühe liikme kohta, arvestades, et liikme selle metsamaa suurus, mille kohta toetust taotletakse, **ei ületa 30 hektarit kalendriaastas kokku**
4. hooldusraiet tehakse metsamaa osal, millel **ei asu looduskaitseaduse §-s 4 nimetatud kaitstavat loodusobjekti**
5. taotluse esitamisele **vahetult eelnenud viie aasta jooksul ei ole sama metsamaa osa kohta** makstud toetust hooldusraieks „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ meetme 8 „Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse“ tegevuse liigi 8.6 „Metsade elujõulisuse ja majandusliku väärtuse parandamine“ raames

2. Metsapuude taimehaiguste ja -kahjustuste ning ulukikahjustuste ennetamine ja nende leviku tõkestamine

1. taimehaiguste ja -kahjustuste ennetamiseks ja nende leviku tõkestamiseks **männikärsaka** (*Hylobius abietis*) või **juurepessu** (*Heterobasidion spp.*) tõrjumiseks vajaliku taimekaitsevahendi ning männikärsaka tõrjumiseks vajaliku **vahatatud taime ostmine ja kasutamine** või taime kohapeal vahatamine
2. ulukikahjustuse ennetamiseks vajaliku **repellendi, tüvekaitsme või ladvakaitsme ostmine, paigaldamine ja kasutamine**
3. kuni kümne aasta vanuse männi, lehise, pärna või kõvalehtpuude peapuuliigiga puistus ulukikahjustuste ennetamiseks **aia ostmine ja paigaldamine**

Toetust antakse kui:

1. ostetakse ja kasutatakse bioloogilisi või mehaanilisi taimekaitsevahendeid;
2. männikärsaka kahjustuse ennetamiseks ostetakse ja istutatakse vahatatud taimi või vahatatakse taimed kohapeal;
3. ulukikahjustuse ennetamiseks paigaldatakse vähemalt kahe meetri kõrgune aed, mis ümbritseb puistut.

3. Loodusõnnetuses (metsamaal tormi või trombi põhjustatud tuuleheide või -murd, vaalimine või põud) või tulekahjus kahjustada saanud metsa kahjustuste kõrvaldamine ja kahjustatud metsa uuendamine

1. hukkunud metsapuude kõrvaldamine
2. metsakultuuri rajamiseks metsapuutaimede ostmise ja istutamine
3. looduslikule uuendusele kaasaaitamiseks või metsakultuuri rajamiseks vajaliku maapinna ettevalmistamine
4. metsakultuuri rajamise või maapinna mineraliseerimise aastal ja sellele vahetult järgneval kolmel aastal metsakultuuri ning metsakasvukohatüübile sobivate looduslikult uuenenud metsapuutaimede hooldamine

Toetust antakse kui:

1. kahjustatud metsamaa osa on vähemalt 0,5 hektari suurune
2. kahjustuste kõrvaldamise, metsakultuuri rajamise või maapinna mineraliseerimise korral on mitte varem kui taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastal metsamaal toimunud loodusõnnetuse või tulekahju kohta tehtud keskkonnaministri 27. detsembri 2006. a määruse nr 88 „Metsa majandamise eeskiri“ (edaspidi metsa majandamise eeskiri) §-s 22 sätestatud nõuete kohaselt metsakaitseeksperdiis või raiet lubava märkega metsateatis, millelt nähtub metsa hukkumise põhjus
3. kahjustuste kõrvaldamisega koos taotletakse toetust samale metsamaa osale metsakultuuri rajamiseks või samal metsamaa osal maapinna mineraliseerimiseks
4. metsauuenduse hooldamise korral on samale metsamaa osale, mille kohta toetust taotletakse, mitte rohkem kui kolm aastat tagasi rajatud kahjustatud metsa uuendamiseks uus metsakultuur või on seal mitte rohkem kui kolm aastat tagasi loodusliku uuenduse tekkele kaasa aidatud, ning samal metsamaa osal toimunud loodusõnnetuse või tulekahju kohta on tehtud metsakaitseeksperdiis või raiet lubava märkega metsateatis, millelt nähtub metsa hukkumise põhjus
5. põua tõttu hukkus metsakultuur selle rajamise aasta või istutamisele vahetult järgneva kolme aasta jooksul

Toetust maapinna mineraliseerimiseks ei anta kuivendamata metsamaale, mille boniteediklass on 4–5A

Toetust antakse

- metsaseaduse § 3 lõike 2 tähenduses metsamaa kohta, mille inventeerimisandmed on kantud metsaressursi arvestuse riiklikusse registrisse
- Sama metsamaa osa kohta:
 1. üks kord strateegiakava perioodil - hooldusraie ja põua tõttu tehtud metsauuenduse korral
 2. Vastavalt vajadusele - taimekaitsevahendi ostmise ja kasutamise korral, repellendi ostmise, paigaldamise ja kasutamise korral ja metsauuenduse hooldamise korral, kui mets hukkus tulekahju, tormi või trombi põhjustatud tuuleheite või -muru või vaalimise tõttu
- metsamaa kohta, mis on kas taotleja või metsaühistust taotleja puhul tema liikme **omandis** või **vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest tema kasutusvalduses**.

Muud tingimused

Tegevuse alustamise aeg. Üldine reegel:

- toetatava tegevusega võib alustada
- tegevusega seotud siduvaid kohustusi võib võtta
- toetatava tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid peavad olema väljastatud

taotluse esitamisele järgmisest päevast alates

Erand:

- hukkunud metsapuude kõrvaldamine
- metsakultuuri rajamiseks metsapuutaimede ostmine ja istutamine
- looduslikule uuendusele kaasaaitamiseks või metsakultuuri rajamiseks vajaliku maapinna ettevalmistamine

Sel juhul võib eeltoodud tegevustega alustada varem - **taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastal**

Rail Baltic. Üldine reegel:

- metsamaale, mis on Harju, Rapla ja Pärnu maakonnas tehtud maakonnaplaneeringu kohaselt määratud Rail Balticu raudtee trassi koridori asukohaks toetust ei saa

Erand:

Toetust antakse, kui Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet on Rail Balticu põhiprojektist lähtudes andnud kõik vajaminevad **ehitusload**, millest nähtub, et sellele metsamaale Rail Balticu projektiga seotud ehitisi ei ehitata ja see maa jääb projekti lõppedes metsamaaks.

Toetuse suurus

Hooldusraie korral on toetuse ühikuhind hektari kohta:

	Füüsiline isik, FIE või metsaühistu füüsilisest isikust või FIE-st liikme metsamaal	äriühingu, metsaühistu või metsaühistu äriühingust liikme metsamaal
Hooldusraie	356	297

Metsakahjustuste ennetamise korral on toetuse ühikuhind hektari kohta:

	Füüsiline isik, FIE või metsaühistu füüsilisest isikust või FIE-st liikme metsamaal	äriühingu, metsaühistu või metsaühistu äriühingust liikme metsamaal
Taimkaitsevahendi ostmine ja kasutamine	286	239
tüvekaitsme või ladvakaitsme ostmise ja paigaldamine	146	122
repellendi ostmise, paigaldamise ja kasutamise	146	122
männikärsaka tõrjumiseks vajaliku vahetatud taime ostmise ja kasutamise korral	286	239

Aia ostmise ja paigaldamise korral on toetuse määr 50 protsenti toetatava tegevuse abikõlbliku kulu maksumusest.

Kahjustatud metsa uuendamise korral on toetuse ühikuhind hektari kohta:

	Füüsiline isik, FIE või metsaühistu füüsilisest isikust või FIE-st liikme metsamaal	äriühingu, metsaühistu või metsaühistu äriühingust liikme metsamaal
kahjustuste kõrvaldamise korral	1719	1433
metsakultuuri rajamise korral	815	680
maapinna mineraliseerimise	245	204
metsauuenduse hooldamise	232	194

Abikõlblikud kulud

1. mis on tehtud sihtotstarbeliselt
2. mõistlikult ja
3. majanduslikult soodsaimal viisil
4. mis on vajalikud toetuse eesmärgi saavutamiseks
5. Toetatava tegevuse nõuetekohase tähistamise kulu

Abikõlblikud ei ole järgmised kulud

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 73 lõikes 3 sätestatud kulu (nt. põllumajandustoodete tootmise õiguste ostmine, investeeringud metsastamisse, mis pole vastavuses keskkonna- ja kliimaeesmärkidega lähtuvalt kestliku metsanduse põhimõtetest)
- 2) käibemaks, kui see on käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav
- 3) tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu
- 4) tegevus- ja üldkulu, sealhulgas remondi-, rendi-, üüri-, side-, reklaami- ja koolituskulu
- 5) sularahamakse, lepingu sõlmimisega või kindlustamisega seotud kulu, intress, tagatismakse ja finantsteenustega seotud muu kulu
- 6) teostatavusuuringu kulu
- 7) riigilõiv, notaritasu, trahv, finantskaristus ning vaide ja kohtumenetluse korral menetluskulu
- 8) maa ja olemasoleva ehitise soetamise kulu
- 9) kasutatud seadme või masina soetamise kulu
- 10) riigile, kohaliku omavalitsuse üksusele või riigi osalusega eraõiguslikule juriidilisele isikule kuuluval metsamaal elluviidud tegevuse kulu
- 11) elektripaigaldise kaitsevööndis elluviidud tegevuse kulu
- 12) toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatu kulu

Kulude mõistlikkus (*aia ostmise ja paigaldamise korral*)

1. Kui aia ostmise ja paigaldamise raames tellitava töö või teenuse või ostetava vara eeldatav käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, küsib taotleja üksteisest sõltumatute pakkujate käest **vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust**.
2. Taotleja võib küsida alla kolme hinnapakumuse, kui kolme hinnapakumust küsida ei ole objektiivselt võimalik.
3. Hinnapakumuse peab sisaldama taotleja nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.
4. Taotleja ei või küsida hinnapakumust endaga ega omavahel seotud isikutelt tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses (abikaasad, elukaaslased või otse- või külgjoones sugulased või ühte kontserni kuuluvad äriühingud.)
5. Taotleja ei või punktis 2 sätestatud nõude eiramiseks jaotada osadeks aia ostmise ja paigaldamise raames tellitavat tööd või teenust, mis on vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, ega ostetavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv. Taotleja võib jaotada aia ostmise ja paigaldamise raames tellitava töö või teenuse või ostetava vara osadeks, kui see on objektiivsel põhjusel õigustatud.

Taotleja

Toetust antakse järgmistele isikutele, kelle omandis või kasutusvalduses või kelle liikme omandis või kasutusvalduses on metsamaa, millel toetatavat tegevust ellu viiakse:

1. FIE või äriühing, kes vastab komisjoni määruse (EL) 2022/2472 I lisa artikli 2 punktis 3 sätestatud nõuetele mikroettevõtja kohta (edaspidi koos mikroettevõtja), või füüsiline isik (edaspidi kõik koos erametsavaldaja)
2. Metsaühistu

Mikroettevõtja - annab tööd vähem kui kümnele inimesele ja mille aastakäive või aastabilansi kogumaht ei ületa kahte miljonit eurot, ettevõtja suuruse määramisel võetakse arvesse, kui suurt osakaalu tootmisahelas eespool olev ettevõtja omab tootmisahelas tagapool asetseva ettevõtja kapitalist või hääleõigusest. Selleks selgitatakse, kas ettevõtja on autonoomne (sõltumatu), partner- või seotud ettevõtja ning kas teisel ettevõtjal on valitsevat mõju antud ettevõtja üle

Nõuded taotlejale

1. Metsaühistust taotleja puhul peab majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 5 tähenduses tema ettevõtjast liige, kelle omandis või kasutusvalduses oleval metsamaal toetatavat tegevust ellu viiakse, vastama komisjoni määruse (EL) 2022/2472 I lisa artikli 2 punktis 3 sätestatud nõuetele mikroettevõtja kohta.
2. Taotleja riikliku maksu **võlg ilma intressita on väiksem kui 100 eurot** või tema riikliku maksu võla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas
3. Taotleja suhtes **ei toimu likvideerimismenetlust ega ole nimetatud pankrotiseaduse kohaselt ajutist pankrotihaldurit või kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti või algatatud sundlõpetamist ja tal ei ole kehtivat registrist kustutamise hoiatust**
4. Taotleja **ei saa sama kulu hüvitamiseks toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest või muud tagastamatut riigiabi**
5. Taotleja on riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või **toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tasunud tagasimaksed ettenähtud summas**
6. Tähtajaliselt asutatud taotleja **ei ole asutatud lühemaks ajaks kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest**
7. Taotlejal ei ole kehtivat karistust **teatavate süütegude eest** (ettevõtluskeeld, kelmus, hankekelmus, soodustuskelmus, altkäemaksu vahendus, altkäemaksu andmine, mõjuvõimuga kauplemine, puude ja põõsaste kahjustamine ja hävitamine, sh ettevaatamatusest, puude ja põõsaste ebaseaduslik raie, kaitstava loodusobjekti kaitse nõuete eiramine, sh ettevaatamatusest, tegevusloata ja keelatud majandustegevus, ärikeelu rikkumine, maksejõuetuse põhjustamine)
8. Taotleja ei ole raskustes olev ettevõtja komisjoni määruse (EL) 2022/2472 artikli 2 punkti 59 tähenduses. (näiteks ettevõtja, kelle viimase kahe aasta arvestuslik võla ja omakapitali suhe on olnud suurem kui 7,5 ja enne intresse, makse ja kulumit arvestatud kasumi suhe intressimaksete kattevarasse on olnud alla 1,0)

Nõuded taotlusele

Taotleja esitab järgmised andmed:

1. taotleja nimi ja isiku- või registrikood ning taotleja esindaja nimi ja kontaktandmed
2. taotluse selgelt sõnastatud sisu, sealhulgas toetatava tegevuse nimetus ja kirjeldus ning selle metsamaa suurus, katastritunnus ja metsaeraldise number, mille kohta toetust taotletakse
3. teave toetuse saamise nõuetekohasuse kohta, sealhulgas selle kohta, et taotleja ei ole raskustes olev ettevõtja
4. taotletava toetuse suurus, lähtudes määruses sätestatud toetuse määrast ja ühikuhindadest, ning toetatava tegevuse kogumaksumus

Koos taotlusega esitab taotleja järgmised dokumendid:

1. kasutusvalduse korral metsamaa omaniku kirjalik nõusolek toetatava tegevuse elluviimiseks, kui vastav kokkulepe ei tulene kasutusvalduslepingust
2. metsaühistu puhul mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese päeva seisuga tema nende liikmete nimekiri, kelle metsamaa kohta toetust taotletakse, koos nende isiku- või registrikoodidega
3. metsaühistu puhul mitte varem kui taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastal vastu võetud üldkoosoleku otsus, millest nähtub tema liikmete nõusolek taotleda toetust, kui põhikirjast ei nähtu õigust taotleda toetust metsaühistu liikmete nimel
4. mikroettevõtja puhul taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruanne, kui see ei ole taotluse esitamise hetkeks äriregistrist kättesaadav
5. aia ostmise ja paigaldamise korral kulude mõistlikkust tõendavad dokumendid

Taotluste hindamine

1. esitatud nõuetele vastavaid taotlusi lisas 1 „Hooldusraie hindamise kriteeriumid“ sätestatud hindamiskriteeriumite alusel
2. metsakahjustuste ennetamiseks esitatud nõuetele vastavaid taotlusi lisas 2 „Metsakahjustuste ennetamise hindamise kriteeriumid“ sätestatud hindamiskriteeriumite alusel, kui nimetatud taotluste rahastamise summa ületab metsakahjustuste ennetamiseks ettenähtud eelarvet
3. kahjustatud metsa uuendamiseks esitatud nõuetele vastavaid taotlusi lisas 3 „Kahjustatud metsa uuendamise hindamise kriteeriumid“ sätestatud hindamiskriteeriumite alusel, kui nimetatud taotluste rahastamise summa ületab kahjustatud metsa uuendamiseks ettenähtud eelarvet

Paremusjärjestusse seadmine

KIK moodustab hindamistulemuste alusel hooldusraie ja metsakahjustuste ennetamise või kahjustatud metsa uuendamise toetatavate tegevuste kaupa nõuetekohaste taotluste paremusjärjestused, milles loetakse paremaks suurema hindepunktide summa saanud taotlused.

HOOLDUSRAIE HINDAMISE KRITEERIUMID

Hindamiskriteerium	Hindepunkt
Selle hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala suurus¹, mille kohta toetust taotletakse	
Hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala on 1–5 hektarit	16
Hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala on 6–10 hektarit	12
Hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala on 11–15 hektarit	8
Hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala on 16–20 hektarit	4
Hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala on alla ühe hektari või üle 20 hektari	0

¹ Kui taotleja on metsaühistu, loetakse hooldusraiega hõlmatud metsamaa pindala suuruseks metsaühistule ja tema nendele liikmetele, kelle metsamaa kohta metsaühistu toetust taotleb, kuuluva hooldusraiega hõlmatud metsamaa keskmine pindala, mis leitakse järgmiselt: hooldusraiega hõlmatud metsamaade pindalad liidetakse ning saadud summa jagatakse metsaühistu nende liikmete arvuga, kelle metsamaa kohta metsaühistu hooldusraieks toetust taotleb.

Hooldusraie korral moodustab KIK nõuetekohaste taotluste paremusjärjestused puistu vanuseliste gruppide kaupa järgmiselt:

1. kuni kümneaastane puistu
2. 11–20-aastane puistu
3. 21–30-aastane puistu

Võrdsete hindepunktide summaga taotluste puhul eelistatakse füüsilise isiku esitatud taotlust ja seejärel taotlust, mis on esitatud ajaliselt varem.

Taotluste rahuldamise otsused:

1. esmalt rahuldatakse paremusjärjestusse seatud nõuetekohased taotlused, mis on esitatud kuni kümneaastase puistu kohta
2. kui punktis 1 nimetatud taotluste rahastamise summa ei ületa hooldusraieks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse paremusjärjestusse seatud nõuetekohased taotlused, mis on esitatud 11–20-aastase puistu kohta
3. kui punktis 2 nimetatud taotluste rahastamise summa ei ületa hooldusraieks ettenähtud vahendeid, rahuldatakse paremusjärjestusse seatud nõuetekohased taotlused, mis on esitatud 21–30-aastase puistu kohta

METSAKAHJUSTUSTE ENNETAMISE HINDAMISE KRITEERIUMID

Hindamiskriteerium	Hindepunkt
Selle metsakahjustuste ennetamisel hõlmatud metsamaa pindala suurus ¹ , mille kohta toetust taotletakse	
Männikärsaka tõrjumiseks vajaliku taimekaitsevahendi või ulukikahjustuse ennetamiseks vajaliku repellendi, tüvekaitsme või ladvakaitsme kasutamisel hõlmatud metsamaa pindala	1 ha = 10 punkti²

¹ Kui taotleja on metsaühistu, loetakse metsakahjustuste ennetamisel hõlmatud metsamaa pindala suuruseks metsaühistule ja tema nendele liikmetele, kelle metsamaa kohta metsaühistu toetust taotleb, kuuluva metsakahjustuste ennetamisel hõlmatud metsamaa keskmine pindala, mis leitakse järgmiselt: metsakahjustuste ennetamisega hõlmatud metsamaade pindalad liidetakse ning saadud summa jagatakse metsaühistu nende liikmete arvuga, kelle metsamaa kohta metsaühistu metsakahjustuste ennetamiseks toetust taotleb.

² Metsakahjustuste ennetamisel hõlmatud metsamaa iga ühe hektari kohta antakse kümme hindepunkti ja saadud punktid liidetakse. Null hindepunkti antakse, kui metsakahjustuste ennetamisega hõlmatud metsamaa pindala on alla ühe hektari või kui toetust taotletakse juurepessu tõrjumiseks vajaliku taimekaitsevahendi kasutamiseks või ulukikahjustuse ennetamiseks vajaliku aia ostmiseks ja paigaldamiseks.

Võrdsete hindepunktide summaga taotluste puhul eelistatakse :

1. esmalt metsaühistu esitatud taotlust
2. punktis 1 nimetatud metsaühistu puhul seda metsaühistut, kelle selle metsamaa kogupindala, kus kavandatakse metsakahjustuste ennetamise tegevusi, on suurem ja kes on taotluse esitanud ajaliselt varem
3. kui eelarvevahendeid jätkub, siis erametsavaldaja puhul füüsilise isiku ja FIE esitatud taotlust
4. punktis 3 nimetatud juhul seda füüsilist isikut või FIE-t, kes on taotluse esitanud ajaliselt varem

KAHJUSTATUD METSA UUENDAMISE HINDAMISE KRITEERIUMID

Hindamiskriteerium	Hindepunkt
Selle kahjustatud metsamaa pindala ¹ osakaal, mille kohta toetust taotletakse	
Kahjustatud metsamaa pindala osakaal protsentides (täpsusega 0,00%) selle metsamaa kogupindalas, millel kahjustus paikneb ²	% = punkt ³

¹ Kui taotleja on metsaühistu, loetakse kahjustatud metsamaa pindala suuruseks metsaühistule ja tema nendele liikmetele, kelle metsamaa kohta metsaühistu toetust taotleb, kuuluva kahjustatud metsamaa keskmine pindala, mis leitakse järgmiselt: kahjustatud metsamaade pindalad liidetakse ning saadud summa jagatakse metsaühistu nende liikmete arvuga, kelle metsamaa kohta metsaühistu kahjustatud metsa uuendamiseks toetust taotleb.

² Kahjustatud metsamaa pindala osakaal protsentides leitakse järgmiselt: kahjustatud metsamaa pindala korrutatakse sajaga ja saadud korrutis jagatakse selle metsamaa kogupindalaga, millel kahjustus paikneb.

³ Kahjustatud metsamaa pindala osakaal protsentides ümardatakse sajandiku täpsusega hindepunktiks.

Võrdsete hindepunktide summaga taotluste puhul eelistatakse:

taotlust, mille puhul kahjustatud metsamaa osa pindala moodustab suurema osakaalu selle metsamaa kogupindalast, millel kahjustus paikneb. Metsaühistu puhul eelistatakse seda taotlust, mille puhul metsaühistu liikmete kahjustatud metsamaa osade pindala kokku moodustab suurema osakaalu nende metsamaade kogupindalast, millel kahjustused paiknevad.

- Kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud taotluses sisalduvate **mitteabikõlblike kulude tõttu**, võib KIK teha taotluse osalise rahuldamise otsuse, vähendades toetuse summat mitteabikõlblike kulude võrra.
- Kui paremusjärjestusse seatud nõuetekohase taotluse rahastamise **summa ületab toetuseks ettenähtud vahendeid**, võib KIK toetuse summat, sealhulgas ühikuhinda, vähendada ulatuses, mis on vajalik selle taotluse rahuldamiseks, taotleja nõusolekul ning tingimusel, et viiakse ellu taotluses kavandatud tegevus ja saavutatakse toetuse andmise eesmärgid. Kui taotleja ei ole nõus toetuse, sealhulgas ühikuhinna vähendamisega, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.
- Kui taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta toetuse saamiseks esitatud nõuetele, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus
- taotluse osalise või täieliku rahuldamise otsus või taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse 100 tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamise tähtpäevast.

Peale taotlemist

Toetuse saaja viib toetatava tegevuse ellu, sealhulgas esitab kõik tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid:

1. **kuni kahes osas ühe taotluse kohta** ühe aasta jooksul arvates KIK-i poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juunil 2029, kui toetuse saaja on **erametsavaldaja**;
2. **kuni neljas osas ühe taotluse kohta** 18 kuu jooksul arvates KIK-i poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juunil 2029, kui toetuse saaja on **metsaühistu**.

Toetuse saaja tagab toetatava tegevuse kestuse, sealhulgas säilitab ja kasutab sihipäraselt uue metsakultuuri rajamisel istutatud metsapuutaimi ja kasutab ulukikahjustuse ennetamiseks paigaldatud aeda, vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest (sihipärase kasutamise periood).

Toetuse saaja järgib **hooldusraie** korral järgmisi tegevuse elluviimise nõudeid:

1. hooldusraie korral metsa majandamise eeskirja nõudeid;
2. harvendusraiega ei alustata enne, kui Keskkonnaamet metsateatisele on teinud märke „lubatud“;
3. metsamaal säilitatakse need säilikpuud, mis on metsaseaduse § 29 lõike 1 punkti 3 kohaselt kehtestatud säilikpuudena, ja lamapuit;
4. hooldusraie käigus kujundatakse metsakasvukohatüübile sobivate puuliikidega mitmeliigilised või struktuurselt mitmekesised puistud.

Toetuse saaja järgib **metsakahjustuste ennetamise** korral järgmisi tegevuse elluviimise nõudeid:

1. taimekaitsevahendi või repellendi kasutamise korral pritsitakse või määratakse üle metsapuutaimed või selle osad;
2. toetuse saaja teavitab KIK-i elektrooniliselt vähemalt üks tööpäev enne taimekaitsevahendi või repellendi kasutamist, märkides kavandatava tegevuse alustamise kuupäeva ja asukoha ning kasutatava taimekaitsevahendi või repellendi nimetuse, või kui selle kasutamist on võimalik tuvastada pärast tegevuste elluviimist kohapeal, võib toetuse saaja KIK-i teavitada maksetaotluse esitamisel.

Toetuse saaja järgib **kahjustatud metsa uuendamise korral** järgmisi tegevuse elluviimise nõudeid:

1. metsamaale istutatakse keskkonnaministri 1. juuli 2016. a määruse nr 20 „**Metsa uuendamisel kasutada lubatud kultiveerimismaterjali algmaterjali päritolu, kultiveerimismaterjali tarnimise Eestis sertifitseerimisele kuuluvate puuliikide ja hübriidide loetelu ja turustamise nõuded**“ (edaspidi kultiveerimismaterjali määrus) lisas 1 „ “ nimetatud puuliikide taimi või keskkonnaministri 4. detsembri 2006. a määruse nr 69 „**Metsa uuendamisel kasutada lubatud võõrpuuliikide loetelu**“ §-s 1 nimetatud võõrpuuliikide taimi
2. hariliku männi või hariliku kuuse kultiveerimismaterjali puhul arvestatakse kultiveerimismaterjali määruse § 3 lõike 2 punktides 1 ja 2 sätestatud nõudeid (päritolu nõuded)
3. metsapuutaimed vastavad kultiveerimismaterjali määruse lisas 2 „**Metsapuu seemnete kvaliteedinõuded**“ sätestatud kvaliteedinõuetele ja metsapuutaimede kohta on väljastatud kultiveerimismaterjali põhitunnistus või kultiveerimismaterjali sertifitseerimist tõendav dokument
4. istutatavad metsapuutaimed on ostetud kultiveerimismaterjali määruse § 2 punktis 4 nimetatud **tarnijalt** (kantud taimetervise registrisse või majandustegevuse registrisse).
5. metsapuutaimed istutatakse mitte väiksema kui metsa majandamise eeskirja § 14 lõikes 3 sätestatud **algtihedusega**
6. metsauuenduse hooldamise korral eemaldatakse metsakasvukohatüübile sobivate metsapuutaimede kasvu segavad rohttaimed ja kiirekasvulised väheväärtuslikud puuliigid
7. Kui toetuse saaja või metsaühistust toetuse saaja puhul tema liige on kantud taimetervise registrisse või majandustegevuse registrisse kultiveerimismaterjali tarnijana, võib ta **istutada enda kasvatatud metsapuutaimi**

Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja täidab sihipärase kasutamise perioodi lõpuni järgmisi kohustusi:

1. võimaldab teha auditit, teostada järelevalvet ja teha muud toetuse saamisega seotud kontrolli ning osutab selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldab viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja vara kohapeal
2. esitab auditi tegemiseks, järelevalve teostamiseks või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul
3. eristab selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamise seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest
4. teavitab viivitamata KIK-i taotluses esitatud või toetatava tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust, sealhulgas tegevusega seotud vara üleandmisest teisele isikule
5. näitab avalikkusele, et tegemist on EAFRD toetuse abil elluviidava tegevusega, kasutades selleks ettenähtud sümboleid ja teavitustegevusi komisjoni rakendusmääruses (EL) 2022/129 sätestatud nõuete kohaselt. (min toetuse saaja ametlik veebisait, üle 50 000 toetuse korral lisada selgitav tahvel EL embleemiga)

Toetuse saaja kohustused

6. Toetuse saaja vastab määruse § 10 lõigetes 2, 4, 7 ja 8 sätestatud nõuetele kuni PRIA poolt viimase toetusosa maksmiseni (*maksuvõlg, toetus sama kulu hüvitamiseks avalikest vahenditest, kehtiv karistus süüteo toimepanemise eest, raskustes olev ettevõtja*)
7. Toetuse saaja vastab § 10 lõikes 3 sätestatud nõuetele sihipärase kasutamise perioodi lõpuni (*ettevõtte lõpetamine*)
8. Toetuse saaja esitab seiret või hindamist tegeva isiku või asutuse nõudmisel toetuse kasutamisega seotud seireks ja hindamiseks vajalikud andmed, milleks on toetuse **seirenäitajad**, hooldusraie korral selle **metsamaa** puistu liigiline koosseis ja puistu vanuseline jaotus, mille kohta on toetust saadud, surnud puud, vääriselupaiku iseloomustavate aukudega ja õõnsustega puud, põlispuud, tolmeldajatele väärtuslikud puud ning põõsaste ja raiest puutumata jäetud erinevas vanuses puude grupid, samuti metsamaterjali müügist saadud tulu, sealhulgas müüdüd metsamaterjali kogus, ning võimaldab neil teha kohapealset vaatlust
9. Toetuse saaja võimaldab metsamaal, mille kohta on toetust saadud, mõõta kasvuhoonegaaside heitkogust
10. Toetuse saaja säilitab seda metsamaad, mille kohta on toetust saadud, metsamaana vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest

Maksetaotluse ja dokumentide esitamine

Toetuse maksmiseks esitab toetuse saaja KIK-ile elektrooniliselt e-posti teel maksetaotluse, kui olenevalt toetatavast tegevusest on täidetud järgmised tingimused:

1. töö on tehtud või teenus on osutatud ja vastu võetud
2. vara on ostetud ja oma valdusesse või omandisse saadud
3. töö, teenuse või vara eest on täielikult või osaliselt tasutud

Toetuse saaja esitab maksetaotluses järgmised andmed:

1. toetuse saaja nimi ja isiku- või registrikood ning selle taotluse viitenumber, mille kohta maksetaotlus esitatakse
2. toetuse summa, mille maksmist taotletakse
3. teave elluviidud toetatava tegevuse maksumuse ja selle osalise või täieliku tasumise kohta
4. teave toetatava tegevuse elluviimist tõendavate dokumentide kohta

Aia ostmise ja paigaldamise korral esitab toetuse saaja koos maksetaotlusega:

1. selle isiku väljastatud arve või arve-saateleht, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö või ostis vara
2. punktis 1 nimetatud arvel või arve-saatelehel märgitud rahalise kohustuse tasumist tõendav maksekorraldus või väljatrükk või arvelduskonto väljavõte
3. selle isiku väljastatud osutatud teenuse või tehtud töö üleandmist-vastuvõtmist tõendav dokument, kellelt toetuse saaja tellis teenuse või töö

Metsakultuuri rajamise korral esitab toetuse saaja koos maksetaotlusega istutatud metsapuutaimede kultiveerimismaterjali põhitunnistuse või kultiveerimismaterjali sertifitseerimist tõendava dokumendi, välja arvatud juhul, kui ta on istutatud metsapuutaimed ise kasvanud.

Toetuse maksmine

1. Toetus makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja tingimusel, et toetuse saaja on järginud toetatava tegevuse elluviimisel kõiki nõudeid
2. KIK teeb toetuse saaja esitatud maksetaotluse alusel PRIA-le ettepaneku toetuse maksmise või maksmisest keeldumise kohta ning PRIA teeb toetuse maksmise otsuse sellise aja jooksul, et toetusraha oleks võimalik kanda toetuse saaja arvelduskontole **kolme kuu jooksul** arvates nimetatud nõuetekohaste dokumentide esitamisest
3. PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 13 lõike 4 alusel, kui enne toetuse maksmist tehakse kindlaks sama seaduse § 28 lõikes 3 sätestatud taotluse rahuldamata jätmise alused (nt *taotleja, taotlus või toetatav tegevus ei vasta nõuetele, ei esitata menetluses tähtsust omavaid asjaolusid, esitatakse valeandmeid või vahendeid ei jätku*)
4. Kui enne toetuse maksmist tehakse kindlaks, et taotleja rikub toetatava tegevuse elluviimise nõudeid või ei täida muid toetuse saaja kohustusi, võib PRIA rikkumise raskust, ulatust, püsivust ja korduvust arvestades vähendada makstavat toetust või keelduda toetuse maksmisest
5. PRIA teeb toetuse maksmisest keeldumise otsuse 25 tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmisest keeldumise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest
6. Toetuse maksmisest keeldumise otsuse korral võib KIK tunnistada taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks

Toetuse saaja andmete avalikustamine

PRIA teavitab toetuse saajat tema andmete avalikustamisest ning töötlemisest.

(Toetuse saaja nimi juriidiliste isikute puhul ning ees- ja perekonnanimi füüsilisest isikust toetuse saaja puhul avalikustatakse siis, kui makstav toetus on suurem kui 1 250 eurot)